

Tyresö kommun
Utvecklingsförvaltningen
Karin Sundström

TJÄNSTESKRIVELSE

2014-05-26

1 (7)

Diarienummer

Dnr 2013/GAN 0039

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljning av försöksverksamheten med sammanhållen utbildning i svenska språket

Förslag till beslut

1. Godkänna uppföljningen av försöksverksamhet med sammanhållen utbildning i svenska språket mellan svenska för invandrare och svenska som andra språk på grundläggande nivå på komvux.

Utvecklingsförvaltningen

Britt-Marie Lundberg- Björk
Förvaltningschef

Karin Sundström
Utredare

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden beslutade den 25 april 2013 att uppdra till utvecklingsförvaltningen att genomföra försöksverksamhet med sammanhållen utbildning i svenska språket år 2013-2014. Försöksverksamheten ska utvärderas i juni 2014 och avser svenska för invandrare (SFI) och svenska som andra språk på grundläggande nivå på komvux (SVA). En delrapport lämnades till nämnden i december 2013 där också kriterier för utvärderingen togs fram.

Utvärdering/Uppföljning

Planering av försöksverksamheten startade höstterminen 2013 och arbetet kom igång konkret vårterminen 2014. Beroende på den korta tiden blir denna redovisning mer av en uppföljning av gjorda insatser. Intervjuer har genomförts med lärare på SFI och SVA, studie- och yrkesvägledare på C3L, flyktingsamordnare på arbetscentrum samt skolledningen på vuxenutbildningen. Vidare har en elevenkät genomförts.

Genomförda åtgärder

Lokaler

SFI och C3L är numera placerade i gemensamma lokaler i Tyresö gymnasiums tidigare lokaler. Arbetscentrum är kvar i mastenhuset.

I december 2013 beslutade nämnden om nedanstående kriterier för utvärderingen.

Samordning av kurser för att ge eleven fler möjligheter att anpassa studierna till de egna uppställda målen.

En gemensam skrivarkurs mellan SFI-elever på C och D-nivå och SVA-elever genomfördes 5-6 gånger under höstterminen 2013. Båda grupperna skriver parallellt. Denna kurs fortsatte på vårterminen då också en konversationskurs

genomfördes. Lärarna samarbetar och utbyter erfarenheter mer än tidigare, även om samarbete fanns även då. Det är individuellt hur länge man går på SFI.

*Gemensam strategi om hur kartläggning av elevernas språkkunskaper bör genomföras
Samarbeta kring bedömning av resultat*

SFI tillsammans med SFX och svenska på grundläggande nivå på komvux samarbetar kring kartläggning av elevernas nivå genom olika tester. Lärarna samarbetar med bedömning av nationella prov. Idag arbetar lärarna mer gemensamt med grupperna. Det är två lärare per SFI- grupp. Tidigare följde en lärare en grupp.

Pröva klassöverskridande arbete

Man har inte prövat klassöverskridande arbete, men tanken är att göra detta för D-eleverna till hösten 2014. Det måste också fungera med lärarkompetens och behörigheter. Under året har det också varit sjukskrivningar bland lärarna som gjort det svårt att starta upp det klassöverskridande arbetet.

Möjligheten att kombinera studier och arbete/praktik är viktig och bör fungera som hittills.

Varannan månad startar en ny SFI- grupp. Denna termin har det varit på eftermiddagarna. Nästa termin kommer det vara varannan gång förmiddag och varannan gång eftermiddag. Det finns också möjlighet att läsa på kvällstid. Det är kontinuerlig intagning för de elever som pratar lite svenska och kan testas och placeras i befintliga grupper.

Vid två tillfällen per vecka finns flyktingsamordnare och socialsekreterare från invandrarenheten på Arbetscentrum i C3L:s lokaler. Detta underlättar för SFI-eleverna när de ska besöka dessa och få hjälp med olika saker. Det är stor efterfrågan och många vill ha deras hjälp med bl.a. praktik.

Övrigt som arbetsgruppen bedömer ligger i uppdraget för att fullgöra nämndens beslut

Försteläraren har inte varit lika involverad som det först var planerat. Det är tänkt att schemalaggningsen ska utvecklas ytterligare för att möjliggöra ett

närmare samarbete. C3L ser behov av fler lärare med en annan ämnesbehörighet, framförallt i svenska som andra språk.

Intervjuer med SFI-lärare och SVA- lärare flyktingsamordnare och studie- och yrkesvägledare

Undervisningen

De konkreta åtgärder som genomförts med att samordna utbildning i svenska språket är som redovisats ovan; en skrivarkurs, en konversationskurs, sambedömningar av nationella prov och kartläggning av elevernas kunskaper. Samarbetet mellan SFI lärarna och lärarna på komvux har utvecklats och det är enklare att stämma av olika elever, även om ett samarbete naturligtvis fanns även tidigare. I konversationskursen och skrivarkursen arbetar flera lärare gemensamt i undervisningen. Det som också är bra med flera lärare är att man kan täcka upp för varandra. Det sker en sambedömning av de nationella proven och lärarna kan då utbyta erfarenheter och dela med sig av sina kunskaper. Lärarna framför att man måste ha respekt för att SFI och SVA idag är två olika skolformer med lite olika uppdrag.

Samarbete med invandrarenheten

En del av det nära samarbete som fanns tidigare på Arbetscentrum när SFI och invandrarenheten var organiserat gemensamt har försvunnit. Detta beror bl.a. på att SFI-lärarna nu lokalmässigt är placerade tillsammans med C3L på Farmarstigen, medan invandrarenheten är kvar i mastehuset. Socialsekreterare och flyktingsamordnare från invandrarenheten kommer till C3L:s lokaler två gånger per vecka så att eleverna kan besöka dem. De spontana besök som tidigare gjordes av elever görs inte längre. SFI-lärarna och personalen på invandrarenheten på Arbetscentrum har inte några gemensamma möten för att gå igenom gemensamma frågor.

Utvecklingsmöjligheter

Framför allt läraren på SVA ser möjligheter att utveckla samarbetet ytterligare med klassöverskridande kurser främst för C och D-eleverna på SFI och elever på grundläggande nivå. Vidare kan man se möjligheter för lärarna att kunna undervisa på SFI och på SVA.

Elevernas resultat

Det är ännu för tidigt att se någon förändring avseende elevernas resultat och om de i större utsträckning går över till komvux från SFI eller hur lång tid utbildningen i svenska som andra språk tar.

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledaren på C3L ser att SFI-eleverna i större utsträckning än tidigare sökt sig till studie- och yrkesvägledningen. Det är i första hand de högskoleutbildade SFI-eleverna som söker vägledning. Tidigare besökte man ofta studie- och yrkesvägledarna när SFI-utbildningen var avslutad. Studie- och yrkesvägledarna är också mer synliga i klasserna.

Elevenkät

Målgruppen för enkäten var de nio elever som gått över från SFI till SVA under våren 2014. Sju elever svarade. Eleverna fick svara på åtta frågor, som de fick gradera mellan 1 till 5 där 5 är mycket bra, 3 är bra och 1 inte bra.

Hur tycker du att skrivarkursen på fredagar varit?

Två svarade bra och fem svarade mycket bra.

Hur tycker du att konversationskursen varit?

Sju svarade mycket bra.

Hur tycker du att det är att möta flera lärare i undervisningen?

Sext svarade mycket bra och en svarade bra.

Hur tycker du det går att kombinera arbete/praktik med studierna?

Tre har inte praktik, tre svarade bra och en svarade mindre bra (2).

Hur tycker du att kontakten med praktiksamordnaren fungerar?

Tre svarade mycket bra och en svarade bra.

Hur tycker du att övergången från SFI till SVA har varit?

Alla svarade mycket bra (5 eller 4)

Hur länge fick du vänta?

En- två veckor. En har svarat tre månader.

Hur tycker du det skulle vara om elever på Sfi nivå D ibland hade lektioner tillsammans med elever på SVA?

Fyra svarade mycket bra (5 eller 4), en svarade bra, en svarade inte bra och en har inte svarat.

Studerar du något annat ämne än svenska på komvux?

En studerar engelska. Övriga sex studerar bara svenska.

Sammanfattningsvis kan man säga att eleverna är nöjda med skrivarkursen och konversationskursen och att det är bra att möta flera lärare. Man kan också konstatera att det inte är helt enkelt att kombinera praktik med studierna på sfi, men det fungerar mycket bra med praktiksamordnaren. Eleverna tycker att övergången fungerat bra mellan sfi och sva. De flesta studerar bara svenska på komvux och inga andra ämnen.

Några elever på SVA har i andra sammanhang framfört att man inte tycker att det är bra att läsa gemensamt med SFI.

Sammanfattande kommentarer

Man kan konstatera att försöksverksamheten pågått rent konkret i en termin. En skrivarkurs och konversationskurs har genomförts tillsammans med elever på SFI:s D-nivå och SVA:s termin ett. Dessa har fallit väl ut och de tillfrågade eleverna är nöjda. Lärarna samarbetar kring undervisningen i dessa kurser och kring bedömningar av nationella prov och kartläggning av elevernas kunskaper. Samarbete skedde även innan försöksverksamheten, men det har blivit enklare och närmare. Vidare finns utvecklingsmöjligheter i framtiden med ytterligare samarbeten och lärarna kan undervisa i både SFI och SVA. I detta sammanhang måste man beakta behörigheter och att SFI och SVA är två olika skolformer. En statlig utredning har föreslagit att det ska bli en skolform men det finns ännu inget beslut om detta. C3L som helhet behöver rekrytera ytterligare lärare i svenska som andra språk eftersom de studerande på komvux som helhet i större utsträckning har utländsk bakgrund än förut. Man kan också se att framförallt

de högutbildade SFI- eleverna i högre grad och tidigare besöker studie- och yrkesvägledare.

En nackdel som framkommit är att elevernas spontana besök till invandrarenheten, som skedde när denna var organiserad gemensamt med SFI har försvunnit och att gemensamma frågor kunde lösas smidigare mellan personalen på SFI och invandrarenheten. Eleverna kan dock träffa flyktingsamordnare och socialsekreterare från invandrarenheten två gånger i veckan i C3L:s lokaler och de kan då exempelvis få hjälp med praktikplatser. De kan också fortsatt besöka invandrarenheten i mastehuset, men färre gör det sedan omlokaliseringen.

Det är för tidigt att säga om det fått några konsekvenser för SFI-eleverna att närheten till invandrarenheten försvunnit. För de elever som gått över från SFI till SVA under vårterminen blev det inget studieavbrott utan de kunde börja efter en vecka tillsammans med SVA:s första termin. De fick också extra hjälp för att ta igen det som man gått igenom.

Det är också för tidigt att säga något om hur eleverna resultat förändrats eller om fler studerar på komvux eller om studietiden förkortas.